

Ad 2. I den redegørelse, som erhvervsrepræsentanterne har fremsat i brugsforeningsudvalgets betænkning af september 1948, går de med hensyn til spørgsmålet om indkomstopgørelsen for de kooperative virksomheder ind for, at disses fulde regnskabsmæssige overskud må sidestilles med erhvervsvirksomheders driftsoverskud. Dette støttes på betragtninger over den organisationsform, hvorunder disse foreninger nu virker.

Overfor denne understregning af *organisationsformen* fremhæver andelsbevægelsens repræsentanter de kooperative virksomheders *formål*, der for brugsforeningernes vedkommende er at fremskaffe de billigst mulige varer til brug for deres medlemmer og for produktions- og salgsforeningerne at opnå den højst mulige pris for de produkter, deres medlemmer har at sælge. At der for foreningerne som følge af den forretningsmæssige virkemåde, de nu anvender, opstår et regnskabsmæssigt overskud kan ikke begrunde, at dette skulle kunne anvendes som beskatningsgrundlag, da et sådant overskuds tilvejebringelse faktisk ligger udenfor foreningernes formål, og er rent vilkårligt bestemt af den prisfastsættelse, foreningerne vælger.

Selv om man ikke mener, at det om de kooperative virksomheders formål anførte kan føre til, at de lukkede foreninger bør være skattefri, jfr. ovenfor under 1., synes det anførte at vise, at det mere eller mindre vilkårligt fremkomne regnskabsmæssige overskud i de kooperative virksomheder ikke har samme karakter som det driftsoverskud, en erhvervsvirksomhed i overensstemmelse med sit formål tilvejebringer. Skal det nævnte regnskabsmæssige overskud benyttes som udgangspunkt ved udfindelsen af et beskatningsgrundlag, synes heri at måtte fragå den del af overskudet, der anvendes direkte til opfyldelse af foreningernes formål, d. v. s. den til medlemmerne udbetalte dividende eller efterbetaling. Men også det herefter fremkomne beskatningsgrundlag er behæftet med mangler som følge af den måde, hvorpå det regnskabsmæssige overskud kan bestemmes af foreningerne selv gennem deres økonomiske politik, ligesom det kan forekomme mindre heldigt, at det beløb, der herefter skulle beskattes, bliver netop det beløb, der anvendes af foreningerne til konsolidering af virksomheden.

Undersøger man, hvorledes de tilsvarende beskatningsproblemer er løst i andre skattelovgivninger, hvorom oplysninger er meddelt i brugsforeningsudvalgets betænkning af september 1948, vil det ses, at disse, hvor de bygger på en regnskabsmæssig

indkomstopgørelse, i almindelighed ikke til den skattepligtige indkomst for de kooperative virksomheder medregner beløb, der er udbetalt som dividende. Den norske skattelovgivning benytter et andet princip ved fastsættelse af beskatningsgrundlaget, idet indkomsten ansættes til en almindelig rente af foreningens formue, med et nærmere fastsat tillæg af overskud ved handel med ikke-medlemmer. Rentesaften skal ifølge praksis svare til, hvad selskabet sparer ved at eje sin egenkapital i stedet for at skulle låne den; for tiden er den 3½ pct. — Ifølge den hollandske skattelovgivning udgør kooperativ foreningers skattepligtige indkomst *mindst* et beløb, svarende til normal rente af egenkapitalen. De norske lovregler bygger således på det samme opgørelsesprincip, man var inde på i det underudvalgsfor salg, det første brugsforeningsudvalg (af 1934) fremsatte, og som også lå til grund for lovforslaget til den første udskrivningslov. Og denne opgørelsesmåde er også benyttet i embedsmandsgruppens forslag af september 1948 som subsidiært opgørelsesgrundlag for brugsforeningernes vedkommende.

I erkendelse af, at de kooperative virksomheders regnskabsmæssige overskud formentlig efter det foran anførte må anses for et lidet rationelt grundlag for en indkomstopgørelse for disse foreninger, går forslaget ud på at opgave dette indkomstgrundlag og i stedet basere indkomstbeskatningen på en fikset indkomst, ansat i forhold til vedkommende forenings egenkapital, opgjort i overensstemmelse med de gældende regler vedrørende opgørelse til formuebeskatning. Ved fastsættelsen af indkomstprocenten sondres der mellem omsætning indenfor og omsætning udenfor medlemskredsen, og der indrømmes et vist fradrag for beløb, som anvendes til forøgelse af foreningens formue.

En egentlig indkomstopgørelse foretages kun for detailsalg, drevet af produktions- og salgsforeninger, idet indtægten herved skal medregnes til disse foreningers skattepligtige indkomst. Reglerne i forslaget §§ 16 og 17 om opgørelsen af den skattepligtige indkomst er udtømmende; der bliver således ikke tale om beskatning herudover af f. eks. lejeindtægter o. lign.

Iøvrigt henvises til de særlige bemærkninger nedenfor om de enkelte paragraffer.

Ad 3. Ifølge udskrivningslovene beskattes den skattepligtige indkomst såvel for brugsforeningernes som for produktions- og salgsforeningernes vedkommende efter en progressiv skala.

I brugsforeningsudvalgets betænkning af september 1948 er det oplyst, at udvalget